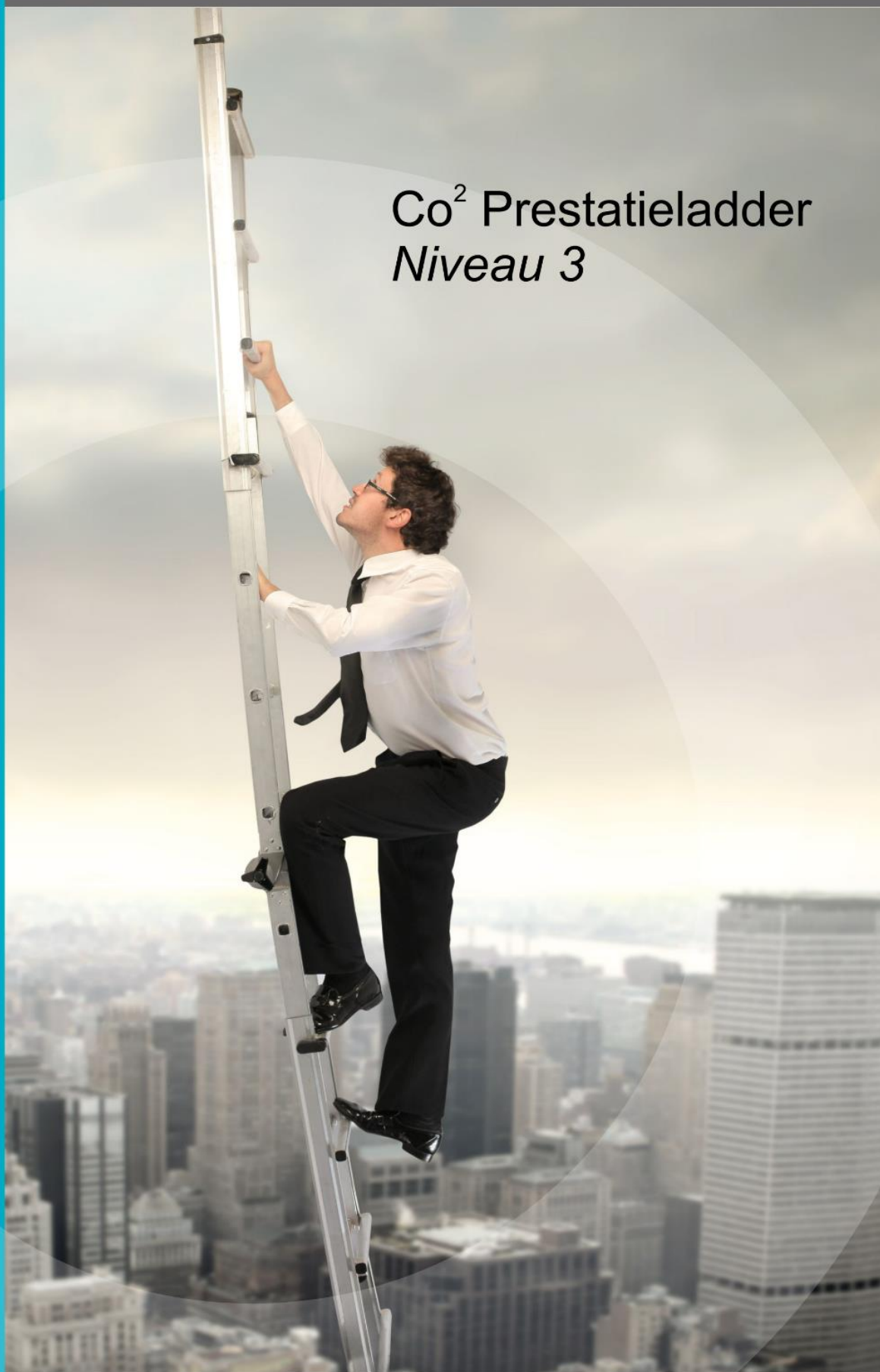

ATENSUS
advies- en ingenieursbureau

Ontzorgen door kennis te delen

Co² Prestatieladder *Niveau 3*

CO₂-PRESTATIELADDER®

Colofon

Rapport Titel : CO2 prestatieladder
Rapport subtitel : Portfolio ten behoeve van niveau 3

Opsteller : M. Boerman
Functie : Kwaliteitsmanager

Gecontroleerd : Edwin de Wekker
Vrijgave : Edwin de Wekker
Functie : Directievertegenwoordiger

Status : Definitief
Versie : G
Datum : 30 september 2020
Projectnummer : 050.00
Kenmerk : 2020.062

Inhoud

1	BEREIDHEIDSVKRLARING	4
2	INLEIDING.....	5
2.1	<i>Kernactiviteiten en projecten</i>	6
2.2	<i>Relatie NEN-EN-ISO 9001 en 14001</i>	7
2.3	<i>Onderbouwing van de boundarybepaling</i>	8
3	SCOPE INDELING.....	9
3.1	<i>Scope indeling</i>	9
4	INZICHT IN CO₂ GEBRUIK (INVALSHOEK A)	12
4.1	<i>Eis 1A</i>	12
4.2	<i>Eis 2A</i>	14
4.3	<i>Eis 3A</i>	15
5	REDUCTIE (INVALSHOEK B)	19
5.1	<i>Eis 1B</i>	19
5.2	<i>Eis 2B</i>	20
5.3	<i>Eis 3B</i>	21
6	TRANSPARANTIE (INVALSHOEK C).....	23
6.1	<i>Eis 1C</i>	23
6.2	<i>Eis 2C</i>	23
6.3	<i>Eis 3C</i>	24
7	PARTICIPATIE (INVALSHOEK D)	25
7.1	<i>Eis 1D</i>	25
7.2	<i>Eis 2D</i>	26
7.3	<i>Eis 3D</i>	26
8	ENERGIE BEOORDELING	27
8.1	<i>Energieverbruik – analyse op hoofdlijnen.....</i>	27

1 Bereidheidsverklaring

De directie van ATENSUS wenst haar kwaliteitsbeleid vast te leggen in een kwaliteit managementsysteem volgens normering NEN- EN- ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015 en het managementsysteem volgens de normering CO₂ prestatieladder 3.0 trede 3. Doelstelling hierbij is het onderhouden van een continue verbeteringsproces binnen de organisatie m.b.t. de kwaliteit van de activiteiten, veiligheid, gezondheid, milieudoelstellingen en CO₂ reductie.

De doelstellingen met betrekking tot onze CO₂ reductie staan op AT-*lectus* onder 050.00 Kwaliteitsmanagement systeem. Hier wordt ook bijgehouden hoe de huidige stand van zaken is met betrekking tot de geformuleerde doelstellingen.

De directie stelt de benodigde capaciteit en geldelijke middelen beschikbaar om deze doelstellingen te kunnen behalen. De uitvoering van het ISO/CO₂ milieubeleid vergt de inzet van de gehele organisatie. Daarom verwachten wij van elke medewerker een actieve bijdrage met betrekking tot de zorg voor het milieu en zal van zijn/haar kant zorg dragen voor een goed kennisniveau van de medewerkers voor het milieubewust uitvoeren van hun taken.

Jaarlijks zal de directie een interne audit (laten) uitvoeren en vastleggen. Aan het eind van elk kalenderjaar worden de gerapporteerde bevindingen opgenomen in de directiebeoordeling. In de directiebeoordeling (management review) leg ik als directeur uit hoe de werking van de ISO/CO₂ geïmplementeerd is binnen onze werkwijze als organisatie. Voor gesignaleerde tekortkomingen en mogelijke verbeteringen wordt een plan van aanpak vastgelegd, waarvan de voortgang/evaluatie wordt besproken tijdens de team overleggen en halfjaarlijkse ISO/CO₂ evaluatiemomenten en opnieuw opgepakt bij de eerstvolgende interne audit.

De directie laat jaarlijks externe audits uitvoeren door een erkende certificerende instantie om continuïteit van kwaliteit- en zorgcertificatie alsmede de CO₂ prestatieladder certificatie te waarborgen. Het plan van aanpak en de gerealiseerde verbeteringen zullen worden gecommuniceerd binnen de organisatie als stimulans voor medewerkers in hun persoonlijk functioneren.

Door ondertekening van dit document heeft de directie van ATENSUS de kwaliteitshandboeken geautoriseerd als bindend document voor de organisatie en haar medewerkers

ATENSUS bv

Ing. E.M. de Wekker
Directeur

2 Inleiding

ATENSUS B.V. (hierna te noemen ATENSUS) is groeiende, maar nog steeds een klein en slagvaardig ingenieurs- en adviesbureau. Het enige kantoor staat in RUINERWOLD (Drenthe) en heeft een regionale dekking.

ATENSUS is betrokken bij de engineering van kleine en grote projecten in de pijlers infrastructuur, ruimte, milieu en landschap.

ATENSUS huurt een deel van de privé woning van de directeur. De schuur zal nog verbouwt worden tot volwaardig kantoor met ruimte voor maximaal 17 medewerkers.

Bij de verbouw van de schuur zal rekening gehouden worden met diverse energie- en CO2 reducerende maatregelen. Zo wordt onderzocht naar de mogelijkheden van een pelletkachel, en zonnepanelen op het dak.

Zelfstandige bureau

ATENSUS werkt veelvuldig samen met andere specialistische partners en (onder)aannemers waarbij ATENSUS als organisatie de lead heeft. Op deze wijze bundelen wij onze kennis met andere organisaties waardoor wij slagvaardig kunnen optreden in een dynamische markt.

Duurzaamheid en maatschappelijk ondernemen

Duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid is voor ons erg belangrijk. Wij beschikken naast de CO₂ trede 3 over het ISO 9001:2015 en ISO 14001:2015 certificaat.

We zijn betrokken bij verschillende initiatieven waaruit onze maatschappelijke betrokkenheid blijkt. Voor studenten hebben wij stageplaatsen beschikbaar, wij ondersteunen lokale maatschappelijk betrokken organisaties, zoals het Kollektief in Meppel. Verder zetten wij ons jaarlijks een hele dag in voor een goed doel, zoals dag helpen bij NL doet, dag begeleiden bij Circuitdag van Against Cancer, 24 uur lopen met de Samenloop voor Hoop en inzet voor stichting Present. Daarnaast ondersteunen we verschillende eenmalige initiatieven.

Omvang van het bedrijf

ATENSUS bv beschikt over 5-10 fte waarbij de uitstoot van CO₂ kleiner is dan 500 ton per jaar. Daarmee valt ATENSUS bv in de categorie klein bedrijf. Deze definities zijn conform de definities van de EG –richtlijnen 2004/17 en 2004/18. Dat betekent dat ATENSUS bv gebruik kan maken van vrijstellingen zoals in het Handboek CO₂ Prestatieladder 3.0 genoemd.

2.1 Kernactiviteiten en projecten

ATENSUS bestaat sinds 2009 en wordt betrokken bij projecten in noord en midden Nederland. Wij werken voor overheden zoals waterschappen, gemeenten en provincies. Daarnaast worden wij door aannemers gevraagd voor ondersteuning in UAV-GC contracten.

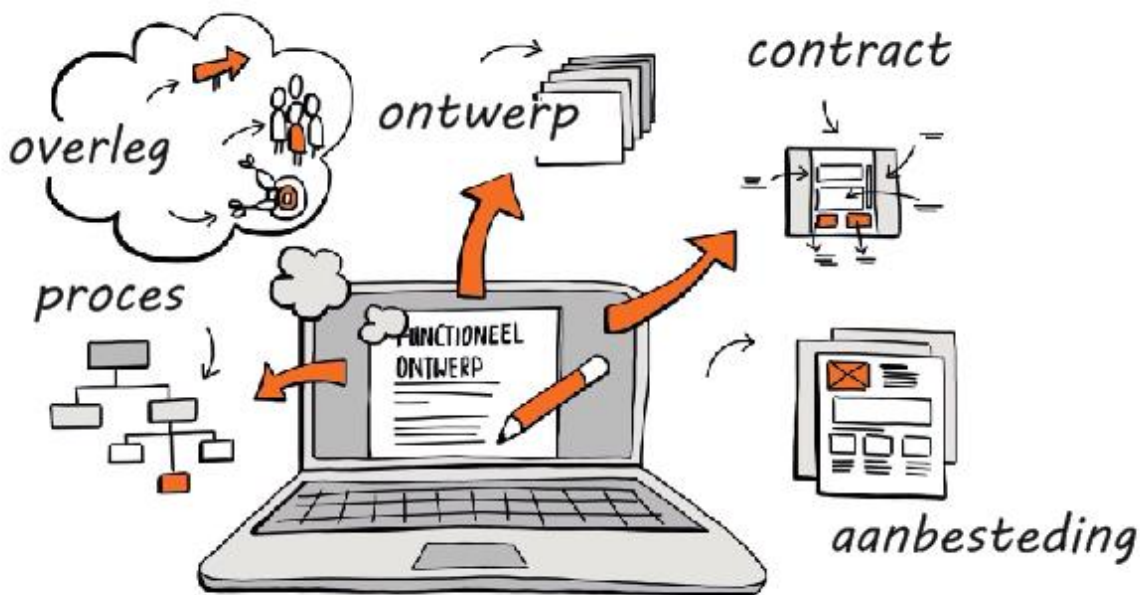
Samen met onze opdrachtgevers realiseren wij concrete plannen, van de eerste ontwikkeling tot en met het civieltechnisch bouw- en woon klaar maken van (her)-ontwikkellocaties. ATENSUS bv biedt diverse producten en diensten aan op gebied van infrastructuur, ruimte, milieu en landschap.

De producten die ATENSUS bv levert zijn:

- Haalbaarheidsstudie
- Ramingen
- Contractadvisering
- Ontwerp
- Bestek

De diensten die ATENSUS bv verzorgt zijn:

- Productmanagement
- Uitvoeringsbegeleiding
- Risicomanagement
- Advisering
- Visievorming

Voorbeelden van onze projecten zijn bijvoorbeeld het voorbereiden en ontwerpen van:

- Riolvervanging en renovatie
- Asfaltonderhoud
- Bruggen
- Straatwerk
- Herinrichtingsprojecten
- Fietspaden
- Bouwkundige opnamen
- Opstellen beleid onderhoudswerkzaamheden (groen, grijs en blauw)
- Natuurontwikkelingsprojecten
- Etc

Wat geen deel uitmaakt van onze activiteiten is het feitelijk realiseren van een bouwwerk/constructie. Onze klant is opdrachtgever voor de aannemer die inschrijft op een door ons opgeleverd contractstuk.

2.2 Relatie NEN-EN-ISO 9001 en 14001

ATENSUS bv beschikt over de NEN-EN-ISO 9001 en 14001 certificaten. De relatie van de CO₂-Prestatieladder is het grootst met het NEN-EN-ISO 14001 certificaat.

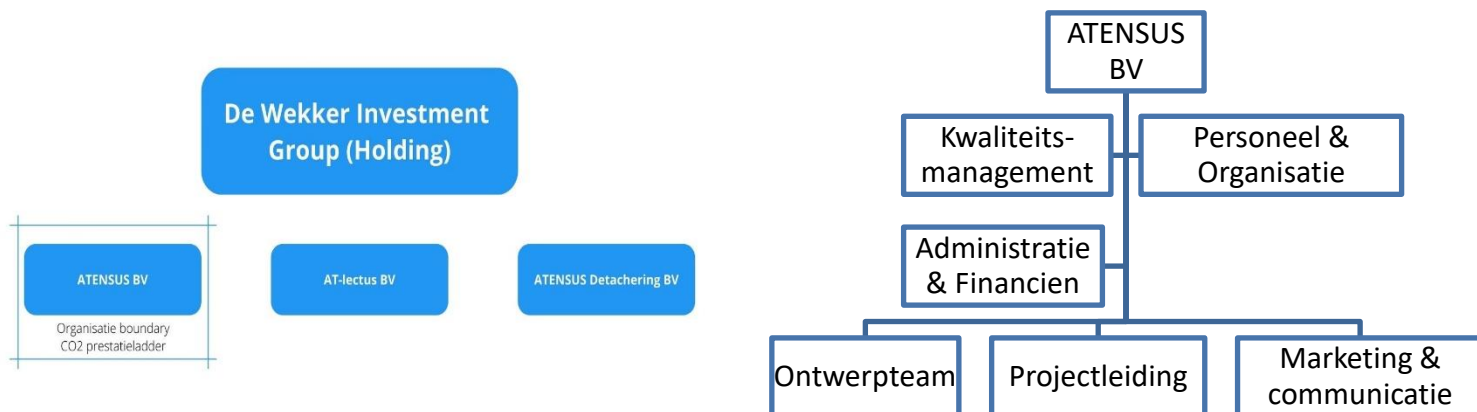
Een milieuzorgsysteem dat is gecertificeerd volgens NEN-EN-ISO 14001 geldt als een bewezen methode om de zorg voor milieu structureel in de bedrijfsvoering te verankeren. Door middel van het milieuzorgsysteem wordt in de bedrijfsvoering een passend milieubeleid ontwikkeld en wordt de uitvoering ervan geborgd. Zo wordt er voor de 9001/14001 norm ook een stakeholders analyse gemaakt om inzichtelijk te maken wie onze stakeholders zijn en op welke wijze wij hier samen onze kansen en krachten kunnen bundelen.

Door middel van de CO₂-prestatieladder geeft ATENSUS bv invulling aan preventie en reductie van CO₂-belasting. De CO₂-prestatieladder is een instrument om te stimuleren tot CO₂-bewust handelen in de eigen bedrijfsvoering en bij de uitvoering van projecten. Door het milieuzorgsysteem passend in te richten voor de ISO 14001 alsmede de CO₂-prestatieladder wordt de verankering in de organisatie optimaal geborgd en de transparantie en communicatie concreter vorm gegeven.

Het onderliggend plan zal zowel functioneren als een milieuzorgprogramma conform ISO 14001 als een CO₂-beleidsplan volgens de methodiek van de CO₂-prestatieladder. De directie is eindverantwoordelijk voor het te voeren beleid maar heeft (een deel van) de taken gedelegeerd aan medewerkers binnen de organisatie.

2.3 Onderbouwing van de boundarybepaling

ATENSUS bv is onderdeel van de Holding, De Wekker Investment Group, die 100% van de aandelen in bezit heeft.

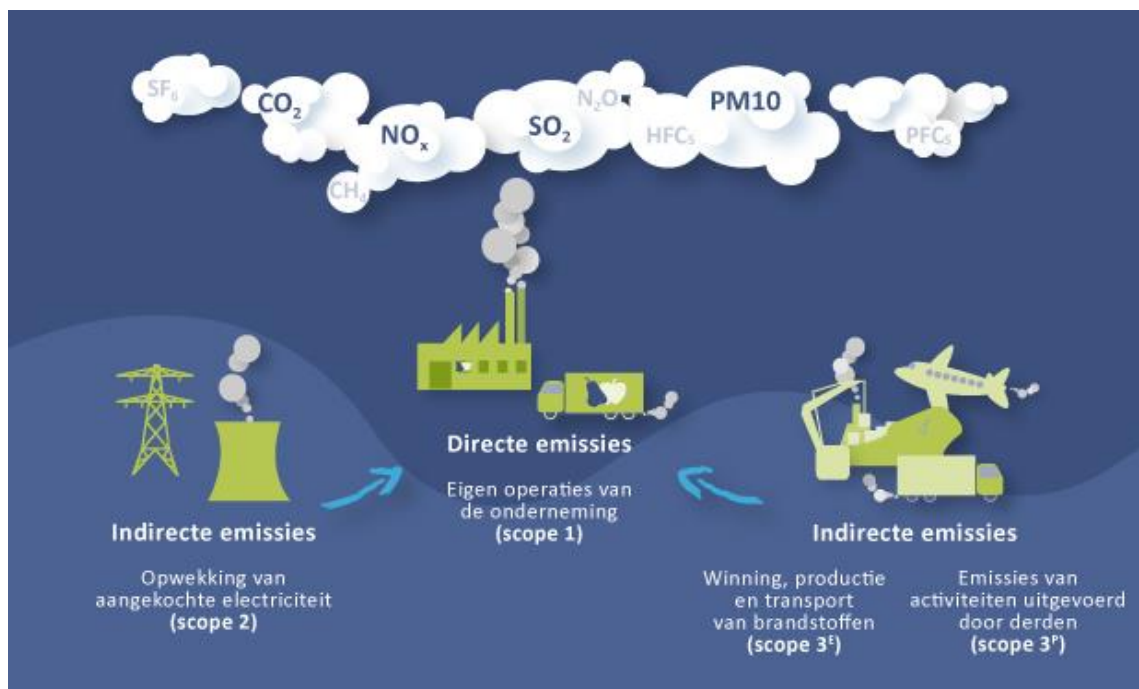

De Holding heeft geen aandelen in bezit van andere bedrijven dan die van ATENSUS bv en AT-lectus BV en ATENSUS detachering BV. De organisatorische grens betreft derhalve enkel de werkmaatschappijen ATENSUS bv, AT-lectus BV en ATENSUS detachering BV.

Er is bewust voor gekozen om AT-lectus BV en ATENSUS detachering BV niet mee te nemen in de boundary voor de CO₂ prestatieladder. Dit omdat beiden momenteel nog een zeer kleine omzet heeft en een minimale bijdrage aan de CO₂ uitstoot. Derhalve is besloten om deze (nog) niet mee te nemen in de boundary voor de CO₂ prestatieladder. Wanneer de omvang van een van beide werkmaatschappijen een *zichtbare bijdrage levert aan de CO₂ uitstoot*, zal deze meegenomen worden in de boundary.

3 Scope indeling

De norm geeft duidelijkheid over de positie van het bedrijf in de keten. Het effect van het handelen wordt inzichtelijk gemaakt door de bedrijfsactiviteiten te categoriseren in een scope-indeling.

3.1 Scope indeling

Scope 1 – directe emissies

Scope 1 emissies, of directe emissies, zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik (in bijv. gas boilers, warmtekrachtinstallaties en ovens) en emissies door het eigen wagenpark.

Scope 2 – indirecte emissies

Scope 2 of indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij het opwekken van elektriciteit in centrales. Let op: de CO₂-Prestatieladder rekent 'Business Travel'/'Personenvervoer onder werktijd' (Business Travel= 'Business air Travel', 'Personal Cars for business travel' en 'Business travel via public transport') ook tot scope 2.

Scope 3 – overige indirecte emissies

Scope 3 emissies of overige indirecte emissies, zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van het bedrijf (de organisatie) maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van het bedrijf zijn noch beheerd worden door het bedrijf. Voorbeelden zijn emissies die voortkomen uit de productie van ingekochte materialen (upstream) en het gebruik van het door het bedrijf aangeboden/verkochte werk, project, dienst of levering (downstream). De CO₂-Prestatieladder rekent 'Business Travel'/'Personenvervoer onder werktijd' (Business Travel= 'Business air Travel', 'Personal Cars for business travel' en 'Business travel via public transport') ook tot scope 2.

Upstream (scope 3) emissies

Indirecte CO₂-emissies van aangeschafte of verworven producten en diensten. Hierin zijn 8 categorieën te identificeren. Zie Tabel.

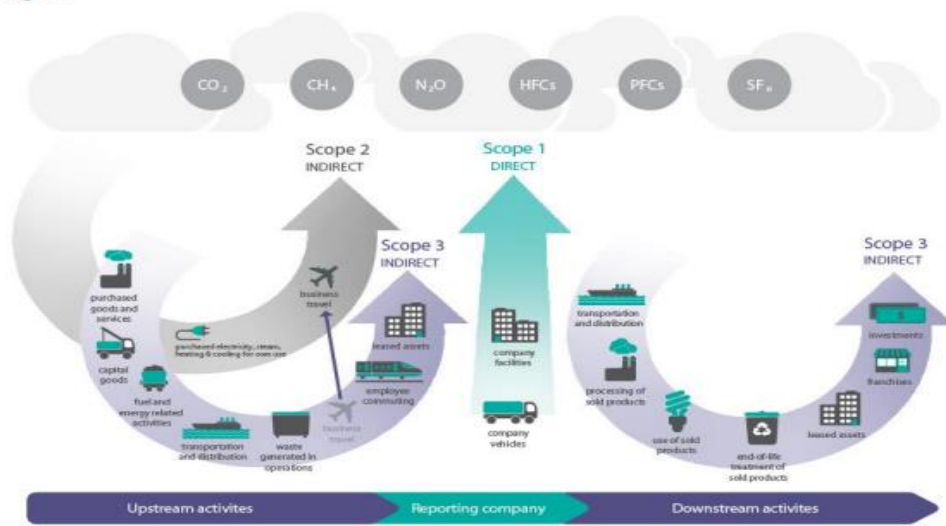
Downstream (scope 3) emissies

Indirecte CO₂-emissies van producten en diensten (of projecten) na de verkoop. Onder deze emissies vallen ook producten en diensten die worden gedistribueerd, maar niet verkocht (dus zonder betaling). Hierin zijn 7 categorieën te identificeren. Zie Tabel.

Upstream:	Downstream:
1. Aangekochte goederen en diensten 2. Kapitaal goederen 3. Brandstof en energie gerelateerde activiteiten (niet opgenomen in scope 1 of scope 2) 4. Upstream transport en distributie 5. Productieafval 6. Personenvervoer onder werktijd (Business Travel) ¹⁰ 7. Woon-werkverkeer 8. Upstream geleaste activa	9. Downstream transport en distributie 10. Ver- of bewerken van verkochte producten 11. Gebruik van verkochte producten 12. End-of-life verwerking van verkochte producten 13. Downstream geleaste activa 14. Franchisehouders 15. Investerings

Scope-indeling business travel/personenvervoer onder werktijd De definities in het scopediagram (Figuur 5.1) voor scope 2 en 3 emissies ten gevolge van zakelijk reizen, gelden algemeen. Bij gerechtvaardigde twijfel is het antwoord op de vraag "Worden de kosten bij het bedrijf gedeclareerd?" richtinggevend. Is het antwoord ja, dan vallen de emissies onder scope 2. Is het antwoord nee, dan vallen de emissies onder scope 3.¹¹ Gekozen is hier voor een praktische insteek. Declarabel betekent dat het bedrijf er invloed op kan hebben en dat de administratie erop ingericht zal zijn, zodat de extra inspanning beperkt is.

Scopediagram

Figuur 5.1. CO₂-Prestatieladder scopediagram. Gebaseerd op scopediagram van GHG Protocol Scope 3 Standard. Let op! De CO₂-Prestatieladder rekent 'Business Travel' / 'Personenvervoer onder werktijd' tot scope 2.

¹⁰ SKAO rekent Business Travel tot scope 2.

¹¹ Hieronder vallen ook ZZP'ers die in het kader van een opdracht kosten declareren voor transport.

Op basis van deze normen is het Portfolio van ATENSUS bv ingericht.

4 Inzicht in CO₂ gebruik (Invalshoek A)

ATENSUS bv brengt haar CO₂ footprint sinds 2012 in kaart door middel van een emissie inventarisatie conform NEN-EN-ISO 14064 -1. Het hiermee verkregen inzicht wordt ingezet om tot reductiemaatregelen te komen. Dit proces heeft een directe relatie met ons NEN_EN-ISO 14001 certificaat dat een vergelijkbare werkwijze geeft.

'Inzicht maakt een bedrijf bewust van de eigen CO₂-prestatie, de risico's en kansen die de eigen CO₂-uitstoot veroorzaakt, biedt het bedrijf informatie die het kan gebruiken bij het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert bedrijven om de eigen CO₂-uitstoot en die in de keten te kennen. Het bedrijf realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en de kwaliteit van de emissie-inventaris.'

4.1 Eis 1A

Eis 1.A	Het bedrijf heeft gedeeltelijk inzicht in energieverbruik
Alle	Doelstelling: Het bedrijf weet welke soorten energie gebruikt worden

IN BEELD HEBBEN VAN DE ENERGIESTROMEN (SUB EIS 1.A.1)

ATENSUS bv heeft haar energiestromen in beeld gebracht. De volgende energiestromen zijn van toepassing:

Scope 1 – directe emissies

ATENSUS bv heeft, naast het gasverbruik, geen scope 1 emissies. De door ATENSUS bv gebruikte stroom wordt ingekocht bij de leverancier en deze emissies vallen daarmee in scope 2. Ook heeft ATENSUS bv geen leaseauto's.

Scope 2 – indirecte emissies

In scope 2 worden de emissies weergegeven die door de organisatie van buiten worden betrokken en worden ingezet voor het primaire proces.

ATENSUS bv huurt een deel van de privé woning van de directeur. Er zijn hierdoor diverse mogelijkheden tot CO₂ reducerende maatregelen.

De volgende energiestromen zijn van toepassing:

1. Elektriciteitsverbruik
Elektriciteit wordt ingezet voor computers, verlichting, server en printer/kopieerapparaat.
2. Elektriciteitsgebruik voor full electric auto.

3. Vervoermiddelen

Medewerkers maken gebruik van de auto voor afspraken met onze opdrachtgevers en onze samenwerkingspartijen. Doel van de bezoeken is veelal afstemming over het project waaraan wij werken. Ook bij het houden van toezicht op de werkzaamheden van de aannemer wordt gebruik gemaakt van de auto. Daarnaast worden er kilometers gereden voor het verkrijgen van nieuwe opdrachten. ATENSUS bv heeft geen leaseauto's wat inhoudt dat de zakelijk gereden kilometers met de eigen auto's van de medewerkers worden gereden.

Scope 3 – overige indirecte emissies

ATENSUS bv maakt gebruik van diensten van derden en koopt materialen die direct gerelateerd zijn aan de producten die ATENSUS bv oplevert. De scope 3 emissies worden verdeeld in de categorieën up-stream en down-stream.

Naast deze zakelijke kilometers, worden de privé auto's gebruikt voor woon-werkverkeer.

Toelichting indirecte emissie down stream

De emissies van de door de ATENSUS bv aan de opdrachtgever verkochte producten is minimaal. Bestekken, tekeningen, werkbeschrijvingen worden door de opdrachtgever aanbesteed. Na aanbesteding worden de beschreven producten door de aannemer in het werk gebracht. Tijdens het ontwerpproces worden materiaalkeuzen gemaakt die uiteindelijk de grootste emissie veroorzaken in de keten. Ook de werkwijze die de aannemer hanteert (transportafstanden binnen de werkgrenzen, etc.) hebben een grote invloed. De invloed als ontwerpende partij is soms gering omdat onze opdrachtgevers vanuit een kwalitatieve benadering kiezen voor een bepaald materiaal en soms kiezen voor een bepaalde werkwijze vanwege andere motieven zoals flora & fauna beperkingen.

Ondanks deze kanttekening is de invloed die wij als ontwerpende partij kunnen uitoefenen in de keten down-stream het grootst.

IN KAART BRENGEN VAN ENERGIESTROMEN WAAROP EEN CO₂-GERELATEERD GUNNINGVOORDEEL IS VERKREGEN (SUB-EIS 1.A.2)

ATENSUS bv heeft (nog) geen projecten verworven op basis van een CO₂ gerelateerde inschrijving.

ACTUEEL HOUDEN VAN DE GEBRUIKTE ENERGIEBRONNEN (SUB-EIS 1.A.3)

De onder 1.A.1. aangegeven gebruikte energiestromen wordt halfjaarlijks bijgehouden en is in de footprint geregistreerd. Ook worden jaarlijks de eventuele aanpassingen van de conversiefactoren nagelopen en waar nodig aangepast.

4.2 Eis 2A

Eis 2.A	Het bedrijf heeft inzicht in eigen energieverbruik
Alle	Doelstelling: Het bedrijf weet per soort energie hoeveel er wordt gebruikt, gedifferentieerd naar de verschillende activiteiten van het bedrijf

KWANTITATIEF IN BEELD BRENGEN VAN DE ENERGIESTROMEN (SUB-EIS 2A.1.)

ATENSUS bv is sinds januari 2018 gevestigd in de woonboerderij van de directeur. De schuur zal op termijn verbouwd worden tot volwaardig kantoor. Bij de voorbereiding voor de verbouw wordt onderzocht naar de diverse mogelijkheden met betrekking tot de verwarming van het bedrijfsgedeelte en naar de mogelijkheden tot zonnepanelen. Er is op dit moment nog geen tussenmeter tussen de privé woning en het bedrijfsgedeelte. De meterkast zal bij de verbouwing ook opgepakt worden en dan komt er een aparte meterkast voor het bedrijfsgedeelte.

De gereden kilometers worden bijgehouden aan de hand van kilometerstaten. Deze worden via de loonadministratie met de medewerkers verrekend. Kilometerstaten worden door de medewerkers en directeur afgetekend.

Door ATENSUS bv wordt jaarlijks voor 10-15% van de jaaromzet aan diensten ingekocht. Het betreft hier bijvoorbeeld het uitvoeren van onderzoeken (bijvoorbeeld flora & Fauna onderzoek, archeologisch onderzoek, landmeetkundige werkzaamheden, constructieberekeningen, etc.)

Op basis van een inschatting is in beeld gebracht wat de invloed is van de scope 3 indirecte upstream emissie op onze footprint. Aangezien de diensten en de producten vergelijkbaar zijn, hebben wij de omvang van de inkoop gerelateerd aan onze footprint.

De verantwoording van de gebruikte energiebronnen ligt vast in inkoop- en verkoopfacturen facturen alsmede declaraties. Deze zijn op AT-*lectus* onder 050.00 Kwaliteitsmanagementsysteem terug te vinden. Onder het kopje kwaliteitsbeleid. Inkoop en verkoop facturen bij externe partijen zijn te vinden in het boekhoudprogramma Yuki.

ACTUEEL HOUDEN VAN DE GEBRUIKTE ENERGIEBRONNEN (SUB-EIS 2.A.2)

De lijst met gebruikte energiestromen wordt jaarlijks bijgehouden.

4.3 Eis 3A

Eis 3.A	Het bedrijf heeft zijn eigen energieverbruik omgerekend naar CO ₂ -emissie(s)
Alle	Doelstelling: Het bedrijf heeft een CO ₂ -administratie, waarbij geen discussie is over de hoeveelheden en over de berekeningswijze. Het bedrijf heeft inzicht in de belangrijkste aangrijpingspunten voor de reductie-aanpak.

IN BEELD HEBBEN VAN DE ENERGIESTROMEN (SUB EIS 3.A.1)

De in paragraaf 4.1 aangegeven energiestromen zijn gekwantificeerd volgens het NEN-EN-ISO 14064 protocol en geven het hieronder weergegeven resultaat voor 2012. De emissiefactoren zoals toegepast in de footprint zijn betrokken vanaf de website: <http://co2emissiefactoren.nl/>

Basisjaar 2015

Wij houden sinds 2012 een CO₂ Footprint bij. Als basisjaar wordt 2015 genomen.

Uitsluitingen

Binnen ons bedrijf worden geen koelmiddelen gebruikt. Deze worden derhalve ook uitgesloten in het bepalen van de footprint. Dat geldt ook voor biomassa.

Meetonzekerheden

De brongegevens die gebruikt zijn voor het invullen van de emissie-inventaris om de CO₂-footprint te bepalen kunnen enige onzekerheden bevatten. Hieronder wordt beknopt per energiestroom omschreven welke brongegevens zijn gehanteerd met hun eventuele onzekerheden. Ook zal aangegeven worden hoe ATENSUS bv deze onzekerheden in de toekomst denkt te reduceren.

Elektra & Gas

Voor het vaststellen van het verbruik worden de standen zoals wij deze in de app van de energiemaatschappij hebben gebruikt. We slaan deze standen vervolgens om naar een verdeling van 50% privé/50% zakelijk.

Brandstoffen

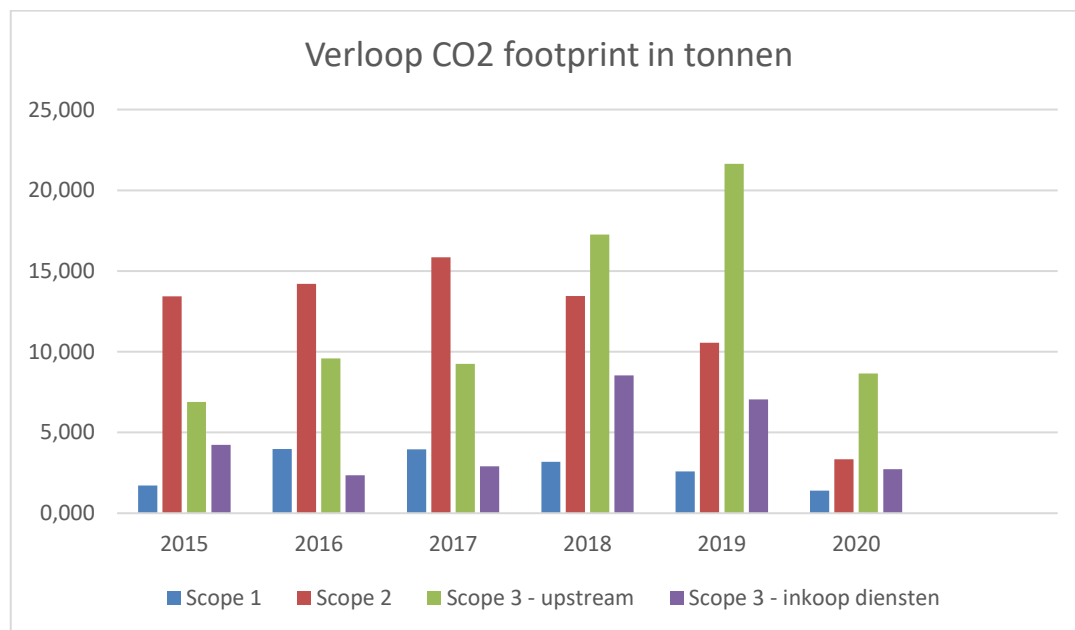
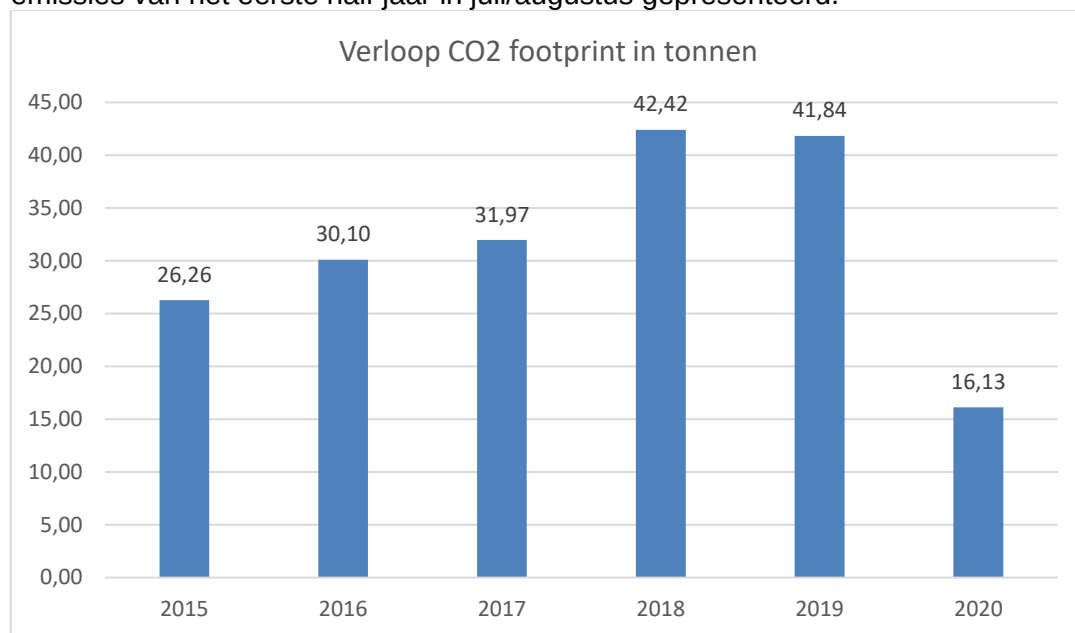
Er wordt gebruik gemaakt van privé auto's. Dat betekent dat er op basis van declaraties wordt gemonitord. Wanneer medewerkers onvolledig schrijven, is ook de meting onvolledig. Deze worden echter door personeelszaken gecontroleerd, dus de invloed hiervan is gering. Doordat de directeur aan huis werkt, zijn er met ingang van 2018 geen woon-werk kilometers meer voor de directeur om mee te nemen in de footprint.

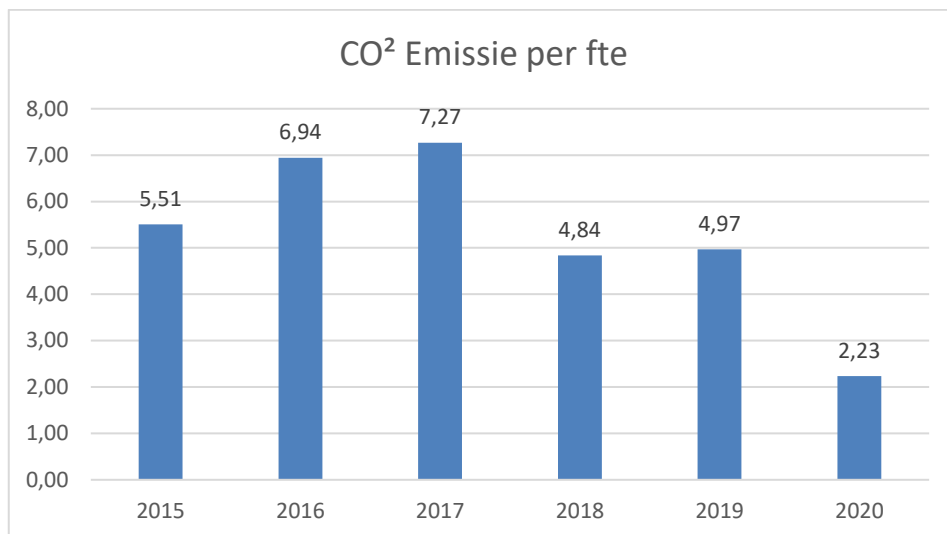
Emissie 2019-2020

Er is in 2018 een grote verandering geweest in onze CO₂ emissies. Door de verhuizing naar een nieuw pand. Na de verbouwing van de schuur, met alle maatregelen, zonnepanelen en pelletkachel zal de CO₂ uitstoot aanzienlijk verminderen. Dit traject duurt door diverse omstandigheden echter langer als gepland. Zodra dit gerealiseerd is zal er geen gasverbruik meer zijn. Tenslotte is ATENSUS bv in omvang erg aan het groeien waardoor er ook diverse verschuivingen plaats zullen vinden. Het is dus lastig om de vergelijking te blijven maken met voorgaande jaren.

Weergave footprint

De verdeling van de scope 3 emissies over de geanalyseerde hoofdcategorieën is ook weergegeven in onderstaand figuur. In dit figuur wordt inzichtelijk gemaakt wat de CO₂ uitstoot in de afgelopen jaren binnen ATENSUS bv heeft bedragen. In het eerste kwartaal van elk nieuw jaar zullen wij op onze website de totale scope 1 t/m 3 emissies over het voorgaande jaar presenteren. Daarnaast wordt er op onze website de totale scope 1 t/m 3 emissies van het eerste half jaar in juli/augustus gepresenteerd.

Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂ uitstoot van ATENSUS bv over de jaren zijn de emissiefactoren uit de lijst met CO₂-emissiefactoren gebruikt welke staan gepubliceerd op de website www.co2emissiefactoren.nl Alle gebruikte emissiefactoren zijn opgenomen in de berekening van de CO₂ footprint.

Jaarlijks worden de CO₂ emissie factoren zoals wij die in onze footprint gebruiken gecontroleerd op de website van www.CO2emissiefactoren.nl Enerzijds wordt dit gecontroleerd door de administratief medewerkster. Minimaal 1 keer per jaar controleert de kwaliteitsmanager op de juistheid van de gebruikte emissiefactoren.

Per 24 januari 2020 is er een herziening geweest op de CO₂ emissiefactoren. Deze zijn door Atensus per september 2020 voor alle jaren doorgevoerd in de CO₂ footprint van de organisatie.

Rapportage volgens ISO 14064 § 7.3.1

In dit portfolio wordt voldaan aan de aandachtspunten a t/m q. In de onderstaande tabel is een cross reference gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064 § 7.3.1 en de hoofdstukken uit dit portfolio.

ISO 14064-1	§ 7.3 GHG Report content	Beschrijving	Hoofdstuk rapport
	A	Reporting organization	2
	B	Person responsible	1
	C	Reporting period	4
4.1	D	Organizational boundaries	2
4.2.2	E	Direct GHG emissions	3

4.2.2	F	Combustion of biomass	4
4.2.2	G	GHG removals	4
4.3.1	H	Exclusion of sources or sinks	4
4.2.3.	I	Indirect GHG emissions	3
5.3.1	J	Base year	4
5.3.2	K	Changes or recalculatons	4
4.3.3	L	Methodologies	4
4.3.3	M	Changes to methodologies	4
4.3.5	N	Emission or removal factors used	4
5.4	O	Uncertainties	4
	P	Statement in accordance with ISO 14064	4
	Q	External verification	4

DE EMISSIE-INVENTARIS DOOR EEN CI GEVERIFIEERD MET TENMINSTE EEN BEPERKTE MATE VAN ZEKERHEID (SUB EIS 3.A.2)

De inventarisatie gegevens zijn door middel van facturen en registraties onderbouwd. Deze zijn terug te vinden in het boekhoudsysteem Yuki. De verzamelde gegevens voor de onderbouwing van de emissies hebben een hoge mate van nauwkeurigheid omdat de gegevens door derden (zonder belang) zijn aangeleverd (facturen) of doordat kilometerregistraties in het personeelsdossier en in salarisbetalingen zijn verwerkt. Derhalve hebben wij de emissies niet laten controleren door een onafhankelijk CI.

ATENSUS BV heeft ervoor gekozen haar emissie-inventaris niet door een CI / NEA-erkend bureau te laten verifiëren.

5 Reductie (invalshoek B)

In dit hoofdstuk worden de scope 1 & 2 CO₂ reductiedoelstellingen van ATENSUS bv gepresenteerd. Voorafgaand hieraan is de CO₂ footprint opgesteld voor scope 1 & 2 volgens eisen zoals gesteld in ISO14064-1. Onderstaand worden de doelstellingen gepresenteerd.

‘Reductie creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. Het bedrijf realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen’

5.1 Eis 1B

Eis 1.B	Het bedrijf onderzoekt mogelijkheden voor energie reductie
Alle	Doelstelling: Het bedrijf weet per energiestroom waarop bespaard kan worden. Per besparingsmogelijkheid is inzicht op welke activiteit van het bedrijf dit betrekking heeft

ONDERZOEKEN MOGELIJKHEDEN OM TOT REDUCTIE TE KOMEN (SUB EIS 1.B.1)

ATENSUS bv heeft de volgende mogelijkheden onderzocht om energiegebruik te reduceren.

Kantoor

Elektrische auto directeur

De directeur heeft in 2019 een full electric auto aangeschaft. Deze auto kan tussen de 350-450 kilometer rijden op een volle accu. De accu wordt geladen door middel van de bij de woning/bedrijf geplaatste laadpaal.

Toepassen groene stroom

ATENSUS was in afwachting van de verbouw van de schuur, om te kijken wat het meest gunstig was in verband met het plaatsen van zonnepanelen. Echter laat een en ander langer op zich wachten en is het wenselijk om te onderzoeken naar welke partij overgestapt zou kunnen worden om toch groene stroom (rekening houdend met de eisen vanuit de CO₂ prestatieladder).

Verlichting

Op de nieuwe locatie is alle verlichting die aangebracht is LED verlichting geworden. Ook in de nog te verbouwen schuur zal gebruik gemaakt worden van LED verlichting.

Zakelijke kilometers

Het zakelijk gereden kilometers in aantal reduceren is sterk afhankelijk van de opdrachten die wij uitvoeren. In principe werken wij in een straal van 70 km om Meppel.

Bij het inplannen van afspraken wordt zoveel mogelijk gelet op het efficiënt en strategisch inplannen van afspraak, rechtstreeks vanuit huis, of aansluitend vanaf een andere afspraak. Waar mogelijk wordt er zoveel mogelijk gecarpoold, eventueel vanaf een locatie

halverwege. Reductie van emissie is aanzienlijk wanneer de zakelijke kilometers worden gereden met een auto met A-label. Wanneer mogelijk nemen medewerkers de auto van de directeur voor de grotere afstanden. Tijdens team overleggen wordt aandacht besteed aan het efficiënt inplannen van afspraken, enerzijds in verband met tijdsbesparing, anderszijds met het oog op brandstofverbruik en CO₂ reductie.

Woon-werk kilometers

Woon-werk kilometers kunnen gereduceerd worden door medewerkers rechtstreeks vanuit huis naar een afspraak te laten rijden. In 2016 hebben we stappen gemaakt door medewerkers meer samen te laten rijden naar afspraken of door medewerkers vanaf hun privé adres naar afspraken te laten rijden om op deze manier de CO₂ uitstoot te verminderen. Onze medewerkers zijn zich ervan bewust hoe zij zelf CO₂ uitstoot kunnen reduceren, door zo min mogelijk kilometers te maken en zijn hier alert op, door samen te rijden, vanaf halverwege te carpoolen of afspraken zo te plannen dat ze rechtstreeks van of naar huis de afspraak kunnen bezoeken.

ACTUEEL AUDIT VERSLAG INZAKE EEN PROJECT WAARVOOR CO₂-GERELATEERD GUNNINGVOORDEEL IS VERKREGEN (SUB-EIS 1.B.2)

ATENSUS bv heeft (nog) geen projecten verworven op basis van een CO₂ gerelateerde inschrijving. Wel worden de conform de auditplanning aangegeven interne bedrijfscontroles uitgevoerd.

5.2 Eis 2B

Eis 2.B	Het bedrijf beschikt over een kwalitatief beschreven energie reductieambitie
Alle	Doelstelling: De doelstellingen zijn kosteneffectief en tegelijk ambitieus, en daarover wordt heldere informatie gegeven. De doelstellingen zijn concreet. De maatregelen (met name voor de projecten) zijn toegewezen aan degenen die betrokken zijn bij de uitvoering, nodig om de maatregel te implementeren, en breed gecommuniceerd binnen relevante delen van het bedrijf

KWALITATIEF OMSCHREVEN DOELSTELLING OM ENERGIEGEBRUIK TE REDUCEREN (SUB EIS 2.B.1)

Zie hiervoor sub-eis 3B.

KWANTITATIEVE DOELSTELLING VOOR GEBRUIK VAN ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN EN/OF GEBRUIK VAN GROENE STROOM (SUB EIS 2.B.2)

Zie hiervoor sub-eis 3B

DE DOELSTELLINGEN ZIJN GEDOCUMENTEERD, GEÏMPLEMENTEERD EN GECOMMUNICEERD AAN DE MEDEWERKERS (SUB EIS 2.B.3)

In het kader van ons NEN-EN-ISO 14001 certificering en CO₂ certificering wordt er maandelijks bij de bespreking van de planning besproken of er nog aandachtspunten voor de ISO of CO₂ besproken moeten worden. Daarnaast wordt er minimaal tweejaarlijks in een teamoverleg gesproken over de opgestelde en de bereikte milieudoelstellingen. Dit wordt vastgelegd in het notulen en gecontroleerd bij de interne audit.

DE DOELSTELLINGEN ZIJN DOOR HET MANAGEMENT ONDERSCHREVEN (SUB EIS 2.B.4)

De directieverklaring/bereidheidsverklaring zoals toegevoegd in hoofdstuk 1 geeft hier invulling aan.

5.3 Eis 3B

Eis 3.B	Het bedrijf beschikt over kwantitatieve CO ₂ -reductiedoelstellingen voor de eigen organisatie
Alle	Doelstelling: Het bedrijf formuleert een ambitieuze, onderbouwde doelstelling voor energie en CO ₂ -emissiereductie (scope 1 en 2), waarbij rekening is gehouden met de relatieve positie ten opzichte van bedrijven met vergelijkbare activiteiten met betrekking tot de huidige CO ₂ -prestatie en/of genomen reductiemaatregelen. Ook wordt rekening gehouden met innovatieve ontwikkelingen.

KWANTITATIEF OMSCHREVEN REDUCTIEDOELSTELLING VOOR SCOPE 1 EN 2 SMART OPGESTELD (SUB EIS 3.B.1)

ATENSUS bv wil ten opzichte van het basis jaar 2015, in 5 jaar tijd, 5% minder CO₂ uitstoten voor gezamenlijk scope 1 en scope 2. Waarbij de genoemde maatregelen voornamelijk betrekking hebben op scope 2. Deze uitstoot is gerelateerd aan het aandeel per medewerker aangezien onze organisatie groeit.

De reductie van emissie is het gevolg van de maatregelen zoals beschreven in sub-eis 1.B.1:

Maatregelen reductie 2019 in relatie tot voorgaande jaren	Beoogde reductie	Planning	Gereed
- Eigen meterkast zakelijke gedeelte plaatsen - Afstemming met installateur - Verlichting schuur/nieuw kantoor LED verlichting plaatsen - Afstemming met installateur	(ntb)	Bij verbouwing	-
	(ntb)	2 ^e helft 2020	✓

Maatregelen reductie 2019 in relatie tot voorgaande jaren	Beoogde reductie	Planning	Gereed
- Aanschaffen volledig elektrische auto - Laadpaal plaatsen zakelijk - Beperking woon-werk kilometers onderzoeken - Medewerkers waar mogelijk aantrekken die relatief weinig woon-werk kilometers maken - Medewerkers enthousiasmeren om dichterbij te komen wonen - Onderzoek of het Nieuwe rijden een significant reducerend effect heeft op de CO₂ uitstoot - In 2019 een cursus nieuwe rijden aanbieden aan alle medewerkers	(ntb)	2 ^e helft 2019	✓
	(ntb)	2 ^e helft 2020	✓
	(ntb)	2 ^e helft 2020	Uitgesteld ivm corona

Maatregelen reductie 2019 in relatie tot voorgaande jaren	Beoogde reductie	Planning	Gereed
• Aanbrengen zonnepanelen dak van de schuur ○ Bij verbouw schuur en vervangen dak, plaatsen zonnepanelen op het dak • CV vervangen voor een pellet kachel, waardoor geen gas meer nodig is. ○ Bij verbouw schuur onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor het vervangen van de CV	(ntb)	2 ^e helft 2020	Uitgesteld ivm verbouw
	(ntb)	2 ^e helft 2020	Uitgesteld ivm verbouw

De kwaliteitsmanager is trekker voor het bereiken van de doelstellingen. De directeur is verantwoordelijk.

De directeur is in loondienst van de Holding en wordt via de management fee door ATENSUS BV betaald. Conform de boundary specificatie zou dit niet tot de CO₂ prestatie van de werkmaatschappij kunnen worden gerekend. Aangezien de directeur alleen werkzaam is bij ATENSUS bv hebben wij dit 100% toegerekend aan de werkmaatschappij.

6 Transparantie (Invalshoek C)

6.1 Eis 1C

Eis 1.C	Het bedrijf communiceert ad hoc over energiereductie beleid
Alle	Doelstelling: Het bedrijf betreft alle medewerkers bij het ontwikkelen van energie- of CO ₂ -reductiebeleid, waarbij helder wordt gecommuniceerd waar de grote uitdagingen liggen voor het eigen bedrijf en de eigen activiteiten

HET BEDRIJF COMMUNICEERT AANTOONBAAR AD HOC OVER HET ENERGIEBELEID (SUB EIS 1.C.1)

Zie hiervoor de toelichting bij Sub-Eis 2.C.1.

HET BEDRIJF COMMUNICEERT AANTOONBAAR EXTERN OP AD HOC BASIS OVER HET ENERGIEBELEID (SUB EIS 1.C.2)

Tot nu toe heeft ATENSUS bv geen projecten in haar portefeuille waarop een CO₂ gunningsvoordeel is verkregen. Voor overige toelichting wordt verwezen naar Sub-Eis 3.C.1.

6.2 Eis 2C

Eis 2.C	Het bedrijf communiceert minimaal intern en eventueel extern over zijn energiebeleid
Alle	Doelstelling: Het bedrijf werkt aan draagvlak binnen het bedrijf om te zoeken naar effectievere energie- en CO ₂ -reductiemaatregelen. Het bedrijf stimuleert eigen medewerkers om met verbetervoorstellen te komen en koppelt terug wat er met deze voorstellen gebeurt. Het bedrijf weet welke externe belanghebbenden belang kunnen hebben bij energie- en CO ₂ -reductie binnen het bedrijf. De medewerkers van het bedrijf die een relevante bijdrage kunnen leveren weten wat er van hen wordt verwacht

HET BEDRIJF COMMUNICEERT STRUCTUREEL INTERN OVER HET ENERGIEBELEID (SUB EIS 2.C.1)

ATENSUS bv communiceert twee maal per jaar over de te behalen doelstellingen, dit wordt besproken tijdens teamoverleggen. De team en interne auditverslagen geven hier inzicht in.

HET BEDRIJF HEEFT EEN EFFECTIEVE STUURCYCLUS MET TOEGEWEZEN VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR HET ENERGIEBELEID (SUB EIS 2.C.2)

De sturing op CO₂ reducering binnen ons bedrijf is ingebed in de interne audits zoals deze ook voor de NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015 en voor de CO₂ prestatieladder worden uitgevoerd. Audits worden afgenomen volgens de auditplanning en ondersteunt met een auditplan. De kwaliteitsmanager is verantwoordelijk voor de stuurcyclus. Dit is vastgelegd in het functieprofiel.

HET BEDRIJF HEEFT DE EXTERN BELANGHEBBENDEN GEÏNVENTARISEERD (SUB EIS 2.C.3)

De extern belanghebbenden voor ATENSUS bv zijn onze opdrachtgevers zoals gemeenten, waterschappen, provincie en aannemers. In voorkomende gevallen schrijven wij in op projecten die doormiddel van een EMVI score worden gegund. In dat geval is de laddertrede veelal een criterium waarop gunningvoordeel kan worden verkregen. Daarnaast zijn de partijen waar wij inkoop afnemen, voor onderzoeken, boringen etc. onze extern belanghebbenden. Onze externe belanghebbenden zijn duidelijk geïnventariseerd in de stakeholdersanalyse welke we uitvoeren voor de ISO9001/14001 norm.

ATENSUS bv heeft geen projecten waarop gunningvoordeel verkregen is op basis van de score op de CO₂ Prestatieladder.

6.3 Eis 3C

Eis 3.C	Het bedrijf communiceert intern en extern over zijn CO ₂ -footprint en reductiedoelstelling(en)
Alle	Doelstelling: Het bedrijf stelt door middel van communicatie externe relevante deskundigen in staat een kritisch oordeel te vormen over de inspanningen van het bedrijf, ook ten opzichte van andere bedrijven

ATENSUS bv communiceert actief, zowel intern als extern, over haar scope 1 en 2 emissies via haar website over het beleid ten aanzien van de CO₂ prestatieladder. Ook de te behalen CO₂ reductiemaatregelen worden via de website inzichtelijk gemaakt. Dit is een continue proces waarbij in het kader van projecten een actief communicatietraject geldt (kijk daarvoor op onze projectenpagina op www.atensus.nl).

Via onze website houden wij alle betrokkenen op de hoogte en in de persoonlijke gesprekken welke Edwin de Wekker voert met onze opdrachtgevers. Uit ervaring is gebleken dat er meer op de website wordt gekeken dan naar een nieuwsbrief. Derhalve wordt er meer tijd besteed aan het up to date houden van de website en minder een nieuwsbrieven die in de mailbox blijven hangen.

In het management review wordt verantwoording afgegeven voor het al dan niet behalen van de te realiseren doelstellingen. Het management review is inzichtelijk voor alle medewerkers en is ook inzichtelijk. Dit omdat hier een grote diversiteit aan informatie in staat, wordt dit niet gedeeld op de website. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met ATENSUS om hierover meer informatie te ontvangen.

In geval van het verkrijgen van een gunningvoordeel op basis van de CO₂ Prestatieladder wordt dit in het management review meegenomen. Dit is (nog) niet van toepassing.

De wijze waarop over CO₂ doelstellingen wordt gecommuniceerd, is beschreven in het communicatieplan dat als bijlage 1 is toegevoegd.

7 Participatie (Invalshoek D)

7.1 Eis 1D

Eis 1.D	Het bedrijf is op de hoogte van sector en/of keteninitiatieven
Alle	Doelstelling: Het bedrijf weet welke initiatieven er zijn die potentieel maatregelen kunnen opleveren die relevant zijn voor het bedrijf. Het management heeft uitspraken gedaan over eventuele deelname aan deze initiatieven.

Op basis van de organisatiegrenzen en het CO₂-Emissieprofiel wordt ATENSUS bv aangeduid als klein bedrijf. Vanwege de omvang van het bedrijf ligt het voor de hand aansluiting te zoeken bij mogelijke initiatieven door lidmaatschap van een branchevereniging.

Lidmaatschap VNO-NCW

ATENSUS bv is actief lid van het VNO-NCW. Als werkgeversorganisatie informeert zij haar leden over diverse ontwikkelingen. Het dossier Klimaatbeleid geeft inzicht in verschillende ontwikkelingen op het vlak van CO₂ reductie. Via het lidmaatschap hebben wij toegang tot het platform 'Ondernemend Groen'.

Ondernemend Groen

Op de website www.ondernemendgroen.nl wordt informatie gegeven over duurzaam ondernemen en de diverse initiatieven die al lopen. Verder biedt Ondernemend Groen een platform en netwerk voor aangesloten leden, evenals toegang tot interessante bijeenkomsten, eveneens voor leden. ATENSUS bv onderzoekt de mogelijkheid hier aan deel te nemen.

SKAO innovatiebijeenkomsten

SKAO organiseert drie maal per jaar een innovatiebijeenkomst. Deze bijeenkomsten dienen als startbijeenkomsten waar nieuwe initiatieven, dialogen en CO₂-reductieprogramma's in het kader van de CO₂-Prestatieladder worden geboren. De bijeenkomsten zijn een ideale gelegenheid voor ATENSUS bv om met gecertificeerde bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties in contact te komen. Deelname aan deze bijeenkomsten kan voor onze organisatie mogelijk leiden tot nieuwe initiatieven, programma's en dialogen om te helpen voldoen aan de CO₂-Prestatieladder eisen.

ATENSUS bv is lid van het SKAO. ATENSUS bv zal jaarlijks het programma bekijken en zich aanmelden voor het bijwonen van Innovatiebijeenkomsten. Het bijwonen daarvan zal actief op onze website worden gecommuniceerd.

Lidmaatschap Duurzame Energie leverancier

ATENSUS bv is lid van het platform Duurzame Energie Leverancier. In 2020 heeft de Duurzame Energie Leverancier nauwelijks bijeenkomsten georganiseerd. Degenen die ze hadden zijn komen te vervallen, waarna ze eerst moesten onderzoeken hoe ze dit opnieuw op konden gaan zetten in een online omgeving.

7.2 Eis 2D

Eis 2.D	Het bedrijf neemt passief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten
Alle	Doelstelling: Het bedrijf weet welke informatie van nut kan zijn voor zijn projecten (gekoppeld aan 2.B en 2.C) en neemt deel aan een initiatief dat beantwoordt aan de eigen kennisbehoefte

Zie Sub-Eis 3D.

7.3 Eis 3D

Eis 3.D	Het bedrijf neemt actief deel aan initiatieven rond de reductie van CO ₂ in de sector of daarbuiten
Alle	Doelstelling: Het bedrijf draagt bij aan en maakt gebruik van de ontwikkeling van nieuwe kennis, in samenwerking met anderen, gericht op potentieel effectieve reductiemaatregelen

CO2 reductie in Geert Reinderspark als resultaat van de circulaire economie

Bij het Geert Reinderspark in Bedum (2019) zijn wij als advies- en ingenieursbureau nauw betrokken geweest bij het onderzoek hoe we hier aan CO2 reductie kunnen doen. Uiteindelijk is in overleg met de verantwoordelijke gemeente besloten om:

- Het materiaal uit het oude fietspad te gebruiken als fundering voor het nieuwe fietspad.
- Het nieuwe fietspad wordt een BGS pad.

Dit betekent dat er geen afvoer van oud materiaal heeft hoeven plaats vinden en daarnaast is het nieuwe pad een 100% gerecycled product.

8 Energie beoordeling

Een energiebeoordeling omvat het proces van identificatie en evaluatie van het energie gebruik binnen de organisatie. De energiebeoordeling is opgebouwd uit een analyse op hoofdlijnen van het energieverbruik (voor de organisatie als geheel naar verschillende energiebronnen) en energiegebruik en analyse van in meer detail voor het identificeren van de faciliteiten, apparaten of processen die een significante invloed op het energieverbruik hebben. Om gerichte maatregelen te kunnen nemen voor het verminderen van het energieverbruik en de daaraan verbonden kosten is het nodig een inzicht te verkrijgen in het bestaande energieverbruik, in de indeling ervan over de verschillende bedrijfsdoeleinden, de oorzaken van energieverlies etc. De energie beoordeling gaat primair om het actuele verbruik.

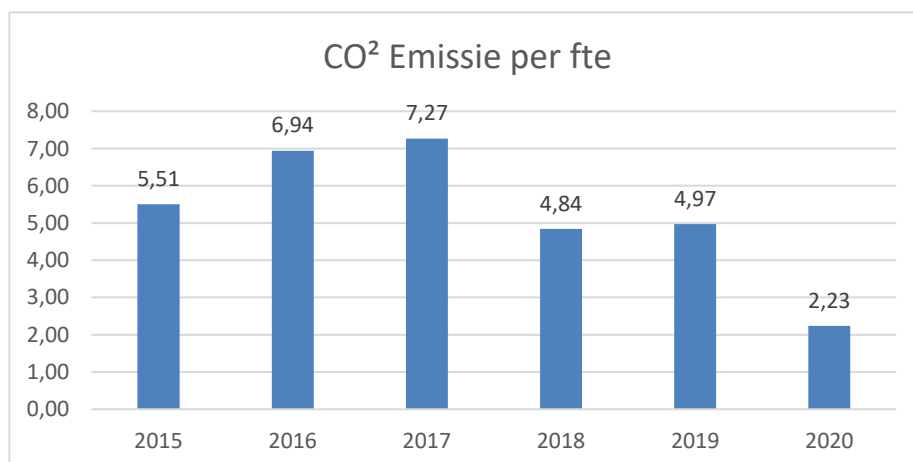
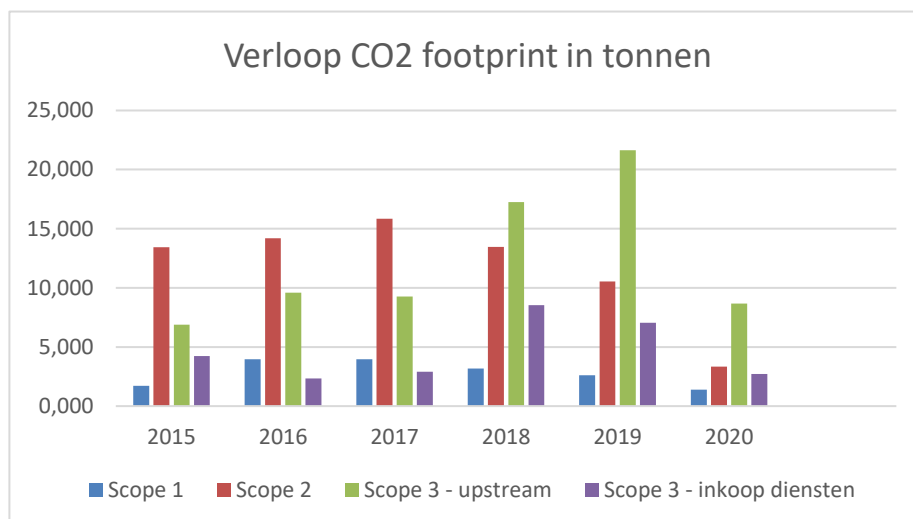
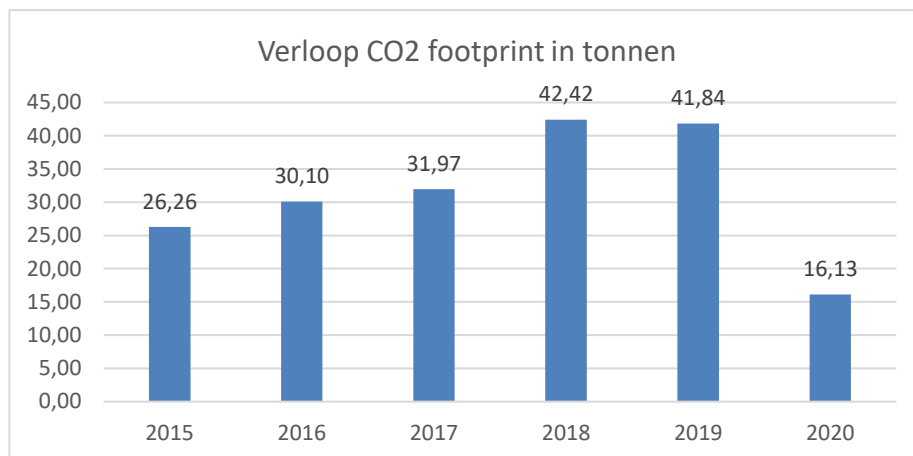
8.1 Energieverbruik – analyse op hoofdlijnen

Energiestromen en verbruik

In het kader van de CO2 prestatieladder wordt het begrip ‘energiestroom’ gehanteerd. Energiestromen kenmerken zich doordat het verbruik leidt tot CO2 emissie. Binnen Atensus hebben de energiestromen betrekking op brandstoffen ten behoeve van auto's, gas voor verwarming en elektriciteit voor elektrische apparatuur, dit zijn de meest voorkomende energiestromen.

De tabel hieronder vermeldt in de eerste kolom de energiestromen die door Atensus worden ingezet voor het uitvoeren van de bedrijfsactiviteiten. In de kolommen daarna staat per jaar het verbruik in tonnen aangegeven.

	2015	2016	2017	2018	2019
Aardgas	1,7	3,97	3,96	3,18	1,22
Stroom	6,1	9,81	8,74	3,8	3,27
Zakelijke km – diesel	2,06	1,99	3,42	7,53	1,2
Zakelijke km – benzine	5,27	2,41	3,69	2,24	0,37
Woon-werk km diesel	5,92	8,58	8,28	12,66	4,27
Woon-werk km benzine	0,96	1,01	0,97	4,54	5,79
Totaal Scope 1 en 2	15,14	18,18	19,81	26,51	13,14
Totaal Scope 1 en 2 en 3	22,03	27,76	29,06	46,82	34,79
Totaal CO2 emissie incl verkoop	26,26	30,10	31,97	57,49	41,84
CO2 per fte	5,51	6,94	7,27	4,84	4,97

Energieverbruikers en energieverbruik

De auto's, bedrijfsmiddelen en apparaten die verantwoordelijk zijn voor het verbruik van brandstoffen, gas en elektriciteit worden de energieverbruikers genoemd. Per energiestroom (brandstoffen, gas en elektriciteit) zijn de energieverbruikers geïnterpreteerd. Voor zover mogelijk is ook het energieverbruik per energieverbruiker in kaart gebracht.

Inventarisatie van het energieverbruik per energieverbruiker geeft inzicht in de verdeling van het verbruik. Deze informatie is van belang voor het bepalen van de onderdelen waar reductie op het verbruik kan worden behaald. De inventarisatie van het energieverbruik per energieverbruiker laat zien 'wie' de grootverbruikers zijn. Door de grootverbruikers kan waarschijnlijk gemakkelijker een besparing worden gerealiseerd.

Een gedetailleerd overzicht van de energieverbruikers is te vinden in de footprint van Atensus. Deze is ook terug te vinden op onze website www.atensus.nl

Voor elektriciteit is alleen het totaalverbruik bekend van het gehele pand, dus ook van de privé woning van de directeur. We hebben nu op basis van de gebruikte ruimte en apparatuur besloten om te kiezen voor half/half verdeling van het stroom- en gas verbruik. Wanneer de schuur verbouwd is tot bedrijfspand, zal daar een aparte meter geplaatst worden, welke het exacte verbruik voor het kantoor gedeelte in kaart brengt.

Een van de medewerkers is gedetacheerd in Lelystad en reist met de trein in plaats van met de auto naar Lelystad, 3 dagen in de week van Hoogeveen naar Lelystad. Althans in normale situaties. Vanaf maart mag zij niet meer op het gemeentehuis werken, maar moet ze vanaf huis werken. Zij werkt 1 dag vanaf kantoor in Ruinerwold en de overige dagen vanaf huis.

De directeur heeft vanaf 2015 in een Plug in Hybrid gereden en is per augustus 2019 overgestapt naar een Hyundai Kona, Full Electric. Daarnaast is er een laadpaal bij het bedrijfspand/ privé woning geplaatst.

8.2 Significant energieverbruik

De belangrijkste energiestroom voor de CO2-footprint van Atensus wordt gevormd door de brandstoffen ten behoeve van de auto's. Het jaarverbruik per auto wordt weergegeven in het jaaroverzicht van verbruiksgegevens. De gereden kilometers, woon-werk en de zakelijk gereden kilometers zijn verantwoordelijk voor significant energieverbruik.

Hoe meer mensen er op kantoor werken onder 1 projectleider die op afspraken gaat, hoe kleiner de CO2 uitstoot per fte wordt.

Daarnaast is het energieverbruik als gevolg van verbruik gas en elektriciteit belangrijk, maar minder significant.

8.3 Kansen voor verbetering

Brandstofverbruik auto's

Hoe meer informatie met betrekking tot het verbruik beschikbaar is, hoe meer mogelijkheden er zijn om te beoordelen waar besparing mogelijk is. We attenderen de medewerkers op het zo efficiënt mogelijk inplannen van afspraken, zowel voor de agenda van de directeur maar ook voor de eigen afspraken van medewerkers. Door vanaf het werk naar een afspraak op de route naar kantoor te rijden, worden kilometers bespaard. Ook wordt er aandacht besteed aan het daar waar mogelijk is, zoveel mogelijk te carpoolen naar gezamenlijke afspraken. Wanneer mogelijk staat de auto van de directeur (Full Electric) ter beschikking van de medewerkers om naar afspraken buiten de deur te gaan. Hier aandacht voor blijven houden en vragen tijdens team overleggen en gesprekken tijdens audits en 1 op 1 gesprekken met de medewerkers is van belang voor een actieve, betrokken houding van alle medewerkers.

2020 is daarbij een bijzonder jaar geweest, want er zijn in verhouding vele malen meer online meetings geweest, omdat met name gemeenten thuis werkten en dus geen live afspraken hadden. Dit is ook terug te zien in de cijfers voor het woon-werk verkeer. Medewerkers hebben ook meer vanuit huis gewerkt. Echter is dit niet exact bijgehouden, behalve voor Karin, (want die heeft maximaal 1 dag op kantoor gewerkt en de andere dagen werkte ze voor de gemeente Lelystad vanuit huis).

Met directie is afgesproken dat met ingang van 2021 een overzicht bijgehouden zal gaan worden, wanneer medewerkers vanuit huis hebben gewerkt. Want deels zal dit wellicht de nieuwe norm gaan worden. Op deze manier dragen wij bij aan CO2 reductie.

Elektriciteit bedrijfspand

De verbouw van de schuur tot kantoorpand laat langer op zich wachten als bedoelt. Zodra dit gerealiseerd gaat worden, zal hier rekening gehouden worden met zonnepanelen op het dak en zal er gekeken/gezocht worden naar een mogelijkheid tot het verwarmen van het pand, zonder gebruik te maken van gas. Hierbij wordt gedacht aan een warmtepomp, pellet cv of dergelijke mogelijkheden. Daarnaast zal er dus een aparte meter geplaatst gaan worden, zodat er feitelijk inzichtelijk is welk stroom/gas verbruik er voor het bedrijfsgedeelte is.

In het nieuwe bedrijfsgedeelte zal gebruik gemaakt worden op alle werkplekken van LED verlichting. Dit is op dit moment op alle werkplekken al het geval.

CO2 reductie t.o.v. basisjaar 2015

Atensus heeft uitgesproken een CO2 reductie van 5% voor Scope 1 + 2 te willen realiseren in 2020 ten opzichte van basisjaar 2015. Dit getal is gebaseerd op de reductie per fte. Op basis van de informatie welke we tot en met nu hebben, lijkt het erop dat we deze doelstelling gaan behalen aan het einde van dit jaar!!!